

VTŠ: Osnovi računarske tehnike

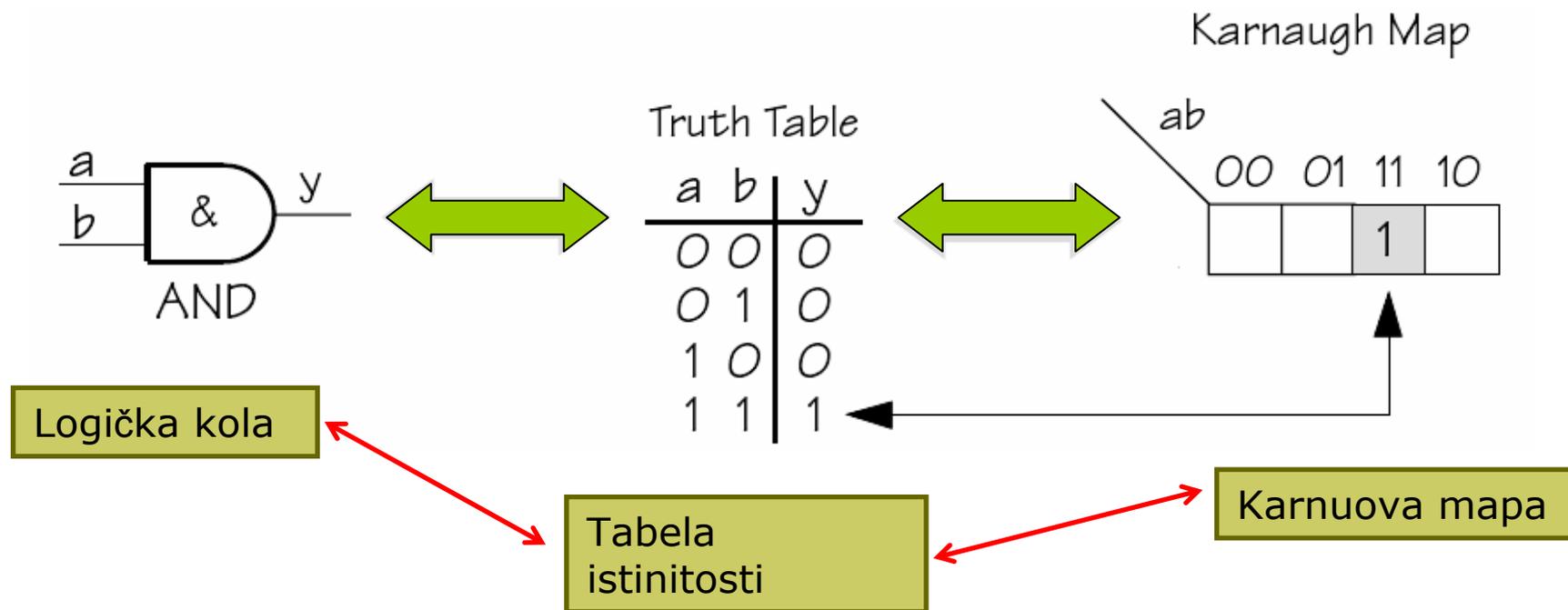

Karnuove (Karnaugh) Mape

Mr Veličković Zoran
Mart, 2010.

Karnaugh (Karnuove) Mape

- Maurice Karnaugh je 1953 je objavio svoj rad.
- **Karnuove mape** obezbeđuju alternativnu tehniku za predstavu Bulovih funkcija.
- Primer Karnuove mape za 2-ulaznu I funkciju:

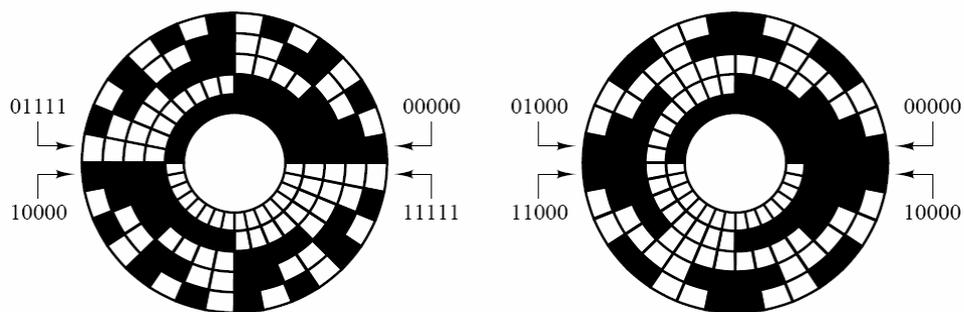
Grejev kod i Karnuove mape

- ❑ Karnuove mape sadrže kvadrat (box) za svaku liniju iz **tabele istinitosti**. Binarne vrednosti iznad ovih boksova su pridružene ulazima **a** i **b**.
- ❑ Kod Karnuove mape susedne kolone se mogu razlikovati samo u **jednom bitu**: na primer 00_2 , 01_2 , 11_2 , i 10_2 .
- ❑ Ovaj redosled je poznat pod nazivom *Grejev (Gray) kod (code)* i on je ključan faktor za realizaciju mapa.
- ❑ Kolona **y** u tabeli istinitosti prikazuje sve 0 i 1 koje odgovaraju ulaznim promenljivama. U Karnuove mape takođe treba uneti sve izlazne vrednosti.
- ❑ Zbog jasnoće unosi se samo jedna logika vrednost, uobičajeno su to jedinice (**1**).

Primena Grejevog kode

Decimal	Binary	Decimal	Gray code
15	1111	15	1000
14	1110	14	1001
13	1101	13	1011
12	1100	12	1010
11	1011	11	1110
10	1010	10	1111
9	1001	9	1101
8	1000	8	1100
7	0111	7	0100
6	0110	6	0101
5	0101	5	0111
4	0100	4	0110
3	0011	3	0010
2	0010	2	0011
1	0001	1	0001
0	0000	0	0000

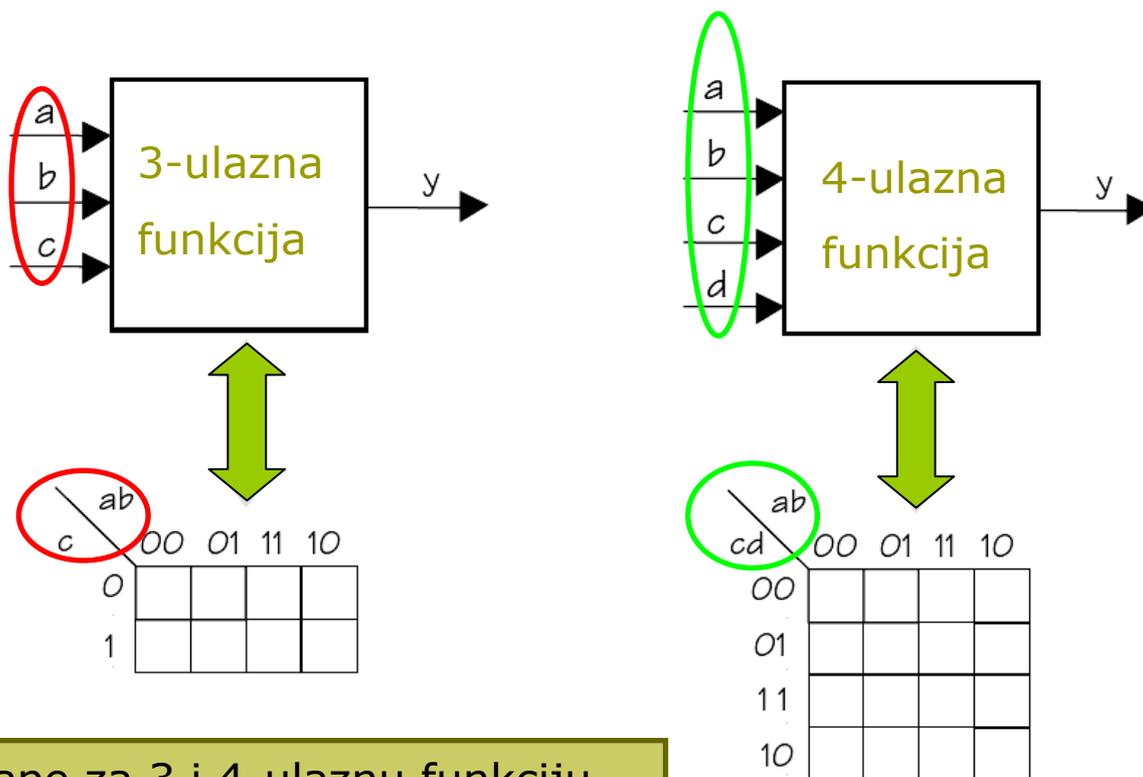

Upotreba Grejevog koda kod ugaonih koda

Upotreba Grejevog i binarnog koda kod linearnih koda

3-ulazne i 4-ulazne funkcije

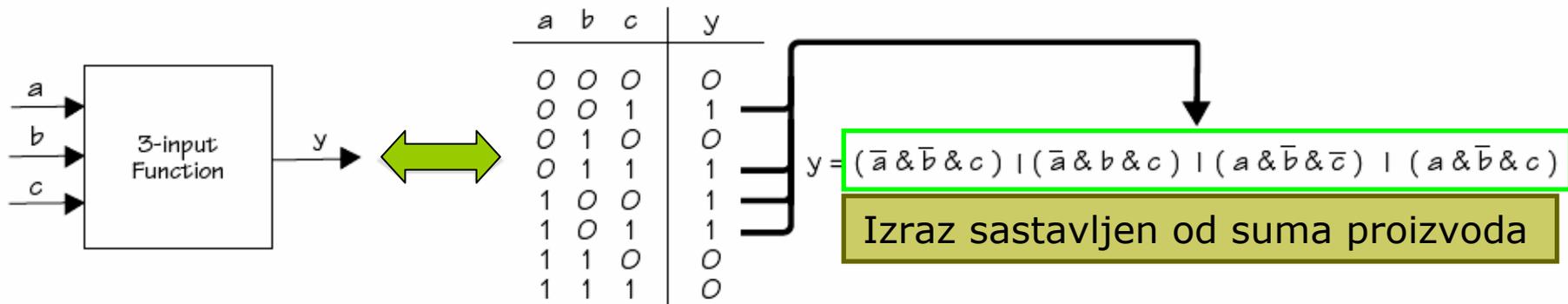
- ❑ Slične mape se mogu formirati za **3**-ulazne i **4**-ulazne funkcije.
- ❑ U slučaju 4-ulazne mape (matrice), veličine pridružene ulazu *c* i *d* moraju takođe biti uređene Gray kodom. Susedne kolone se mogu razlikovati samo u jednom bitu.

Karnuove mape za 3 i 4-ulaznu funkciju

Minimiziranje Karnuovim mapama

- ❑ Karnuove mape se koriste za **uprošćavanje** i **minimizaciju** Bulovih funkcija.
- ❑ Jednačine se izvode iz tablice istinitosti, tako što se formiraju **mintermi**, po jedan za svaku izlaznu jedinicu.
- ❑ Algebarsko uprošćavanje se kasnije može primeniti na ove jednačine što je vremenski često zahtevan posao.

Minimiziranje Karnuovim mapama

- Jedinice mapirane u **boksovima** predstavljaju iste minterme kao što su jedinice u tablici istinitosti.
- Međutim, kako se ulazne veličine u kolonama i vrstama razlikuju samo za jedan bit, bilo koji par susednih horizontalnih ili vertikalnih boksova odgovara minitermu koji **zavisi samo od jedne promenljive!**
- Takavi parovi miniterma se mogu **grupisati zajedno** i *promenljiva koja se razlikuje se odbacuje.*
- Pogledajmo jednostavan primer.

Minimiziranje 3-ulazna funkcija

- 1) $a=0, c=1$ za oba boksa.
- 2) b uzima obe vrednosti !

Truth Table

a	b	c	y
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	1
1	0	1	1
1	1	0	0
1	1	1	0

		ab			
		00	01	11	10
c	0				1
	1	1	1		1

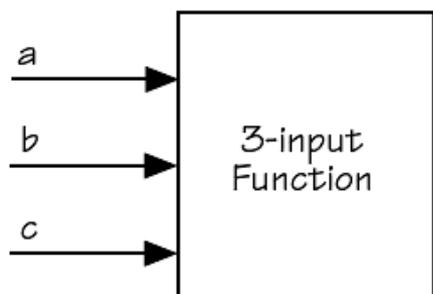
		ab			
		00	01	11	10
c	0				1
	1	1	1		1

$$y = (\bar{a} \& c) \mid (a \& b)$$

Za ovu grupu promena vrednosti promenljive b **nema uticaja** na vrednost izlaza!

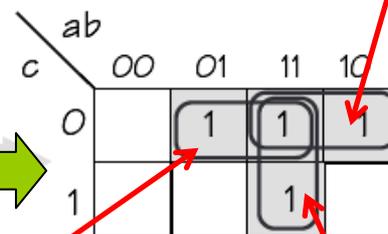
Promenljiva b je redundantna i može se izostaviti iz izraza!

Minimizacija 3-ulazne funkcije

a	b	c	y
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	1
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	0
1	1	0	1
1	1	1	1

Za ovu grupu promenljivih **b** nema značaja!

$$y = (b \& \bar{c}) \mid (a \& \bar{c}) \mid (a \& b)$$

Za ovu grupu promena vrednosti promenljive **a** nema uticaja na vrednost izlaza! Vrednost izraza je ista bez obzira na vrednost **a** promenljive!

Promenljiva **a** je **redundantna** i može se **izostaviti** iz izraza.

Za ovu grupu vrednost promenljive **c** nema značaja!

Minimizacija 4-ulazne funkcije

cd \ ab	00	01	11	10
00		1		
01		1		
11		1		
10		1		

$$y = (\bar{a} \& b)$$

cd \ ab	00	01	11	10
00				
01				
11				
10	1	1	1	1

$$y = (c \& \bar{d})$$

cd \ ab	00	01	11	10
00			1	
01	1	1	1	1
11			1	
10			1	

$$y = (a \& b) \vee (\bar{c} \& d)$$

cd \ ab	00	01	11	10
00				
01	1	1		
11	1	1		
10				

$$y = (\bar{a} \& d)$$

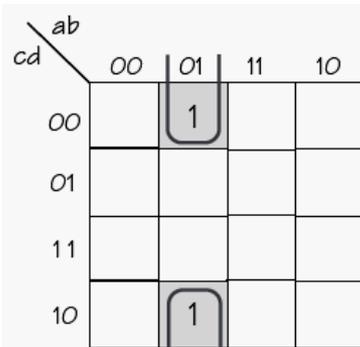
cd \ ab	00	01	11	10
00		1	1	
01		1	1	
11		1		
10		1		

$$y = (\bar{a} \& b) \vee (b \& \bar{c})$$

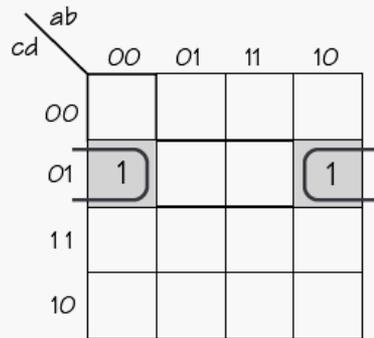
cd \ ab	00	01	11	10
00				
01		1	1	
11		1	1	1
10			1	1

$$y = (b \& d) \vee (a \& c)$$

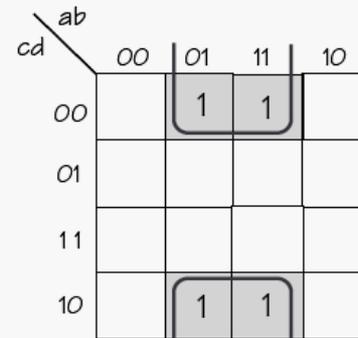
Minimizacija 4-ulazne funkcije (2)

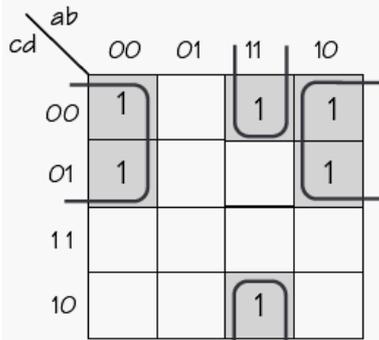
$$y = (\bar{a} \& b \& \bar{d})$$

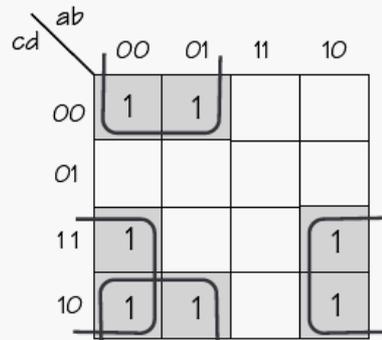
$$y = (\bar{b} \& \bar{c} \& d)$$

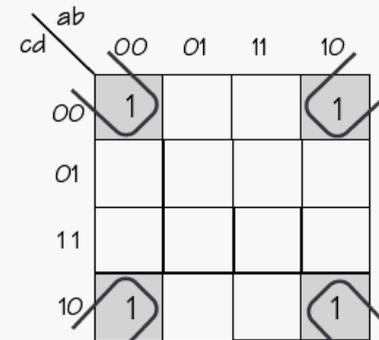
$$y = (b \& \bar{d})$$

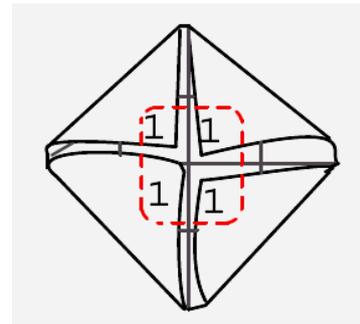
$$y = (\bar{b} \& \bar{c}) \vee (a \& b \& \bar{d})$$

$$y = (\bar{a} \& \bar{d}) \vee (\bar{b} \& c)$$

$$y = (\bar{b} \& \bar{d})$$

Nekompletno definisane funkcije

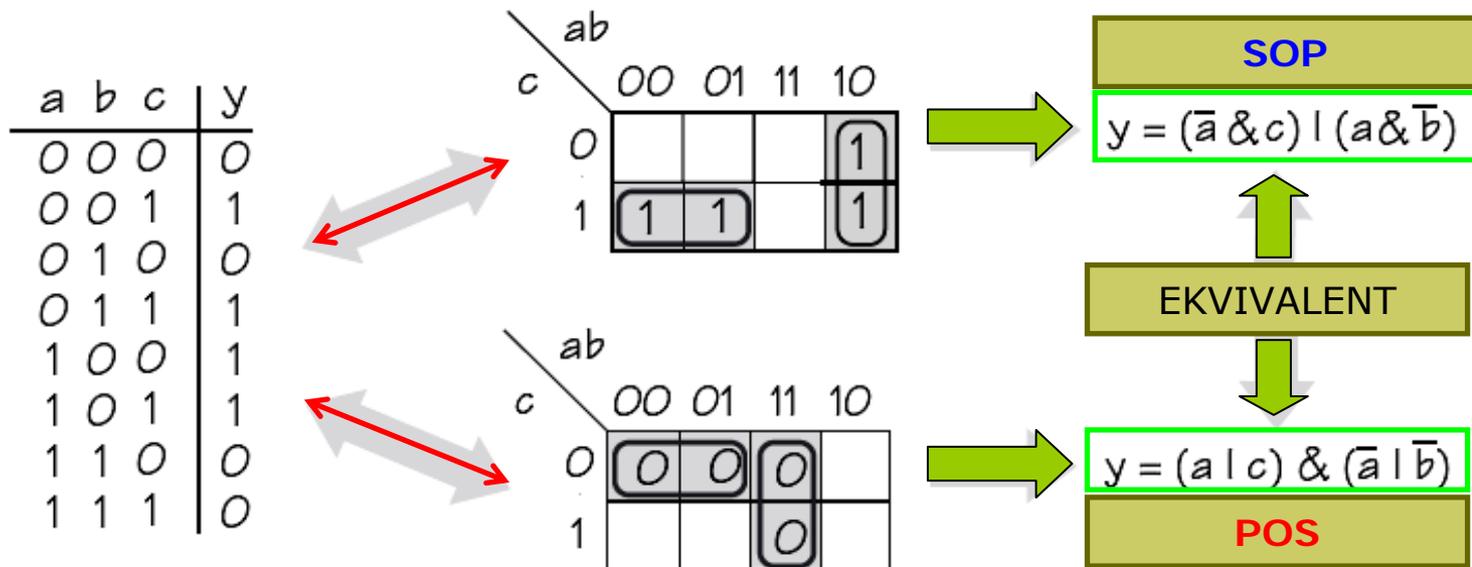
---

		ab			
		00	01	11	10
cd	00	1	?	1	1
	01				
	11		?	?	?
	10	?		1	1

$$y = (\bar{c} \& \bar{d}) \mid (a \& c)$$

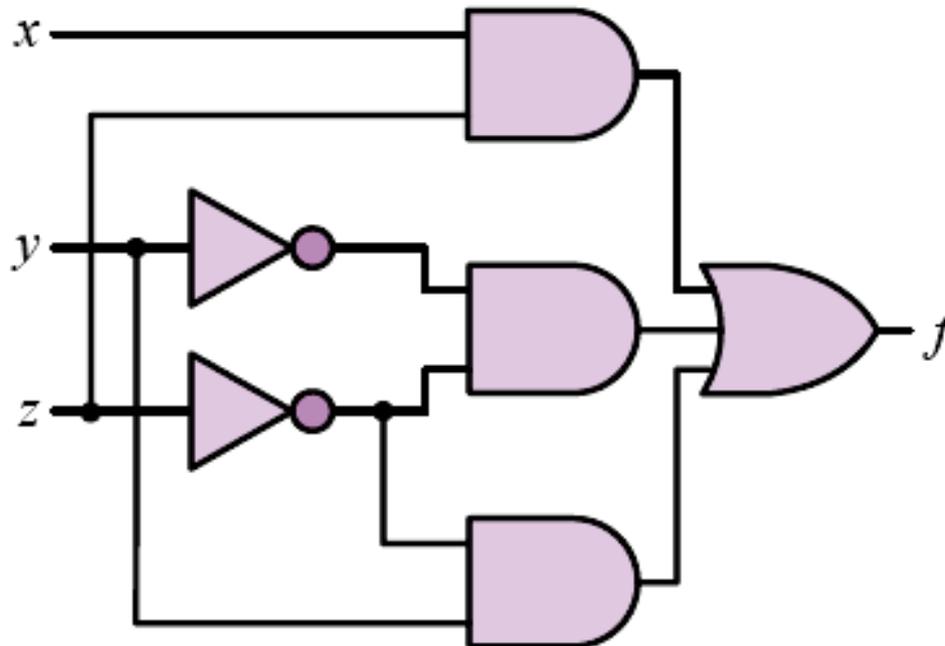
Suma proizvoda ili proizvod suma ?

Domaći zadatak (1)

- Karnuovim mapama uprostite logičku funkciju $f(x,y,z)$ predstavljenu logičkim kolima.

Domaći zadatak (2)

- Formirajte Karnuovu mapu za datu funkciju f :

$$f(a, b, c, d) = \bar{a} \cdot \bar{b} \cdot \bar{c} \cdot d + \bar{a} \cdot \bar{b} \cdot c \cdot \bar{d} + \bar{a} \cdot \bar{b} \cdot c \cdot d + \bar{a} \cdot b \cdot \bar{c} \cdot d + a \cdot \bar{b} \cdot c \cdot d + a \cdot b \cdot \bar{c} \cdot \bar{d}$$

- Koristeći nekompletno definisanu funkciju f uprostite gornji izraz.

$a \cdot b \backslash c \cdot d$	00	01	11	10
00	0	1	1	1
01	x	1	0	x
11	1	0	0	x
10	0	0	1	x

Karnuove mape, N=2, 3, 4.

	$\bar{X}$	X
$\bar{Y}$	$\bar{X}\bar{Y}$	$X\bar{Y}$
Y	$\bar{X}Y$	XY

Y	X	0	1
0			
1			

$N = 2$

	$\bar{X}\bar{Y}$	$\bar{X}Y$	XY	$X\bar{Y}$
$\bar{Z}$	$\bar{X}\bar{Y}\bar{Z}$	$\bar{X}Y\bar{Z}$	$XY\bar{Z}$	$X\bar{Y}\bar{Z}$
Z	$\bar{X}\bar{Y}Z$	$\bar{X}YZ$	XYZ	$X\bar{Y}Z$

Z	XY	00	01	11	10
0					
1					

$N = 3$

	$\bar{W}\bar{X}$	$\bar{W}X$	WX	$W\bar{X}$
$\bar{Y}\bar{Z}$	$\bar{W}\bar{X}\bar{Y}\bar{Z}$	$\bar{W}X\bar{Y}\bar{Z}$	$WX\bar{Y}\bar{Z}$	$W\bar{X}\bar{Y}\bar{Z}$
$\bar{Y}Z$	$\bar{W}\bar{X}\bar{Y}Z$	$\bar{W}X\bar{Y}Z$	$WX\bar{Y}Z$	$W\bar{X}\bar{Y}Z$
YZ	$\bar{W}\bar{X}YZ$	$\bar{W}XYZ$	$WXYZ$	$W\bar{X}YZ$
$Y\bar{Z}$	$\bar{W}\bar{X}Y\bar{Z}$	$\bar{W}XY\bar{Z}$	$WXY\bar{Z}$	$W\bar{X}Y\bar{Z}$

$Y:Z$	$W:X$	00	01	11	10
00					
01					
11					
10					

$N = 4$